

א' בניסן התשפ"ד
9 באפריל 2024

לכבוד:

גב' סוניה פרץ
הגב' חגית מגן
סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר (כ"א בהוראה) ר' מינהל שכר והסכמי עבודה

משרד החינוך
מרכז השלטון המקומי

הנדון: תשלום שכר ראוי בגין שביתה חלקית- מורים בחטיבות העליונות

1. במכתב שיצא מטעם ארגון המורים ביום 07.03.2024 למנכ"ל משרד החינוך, האוצר ומרכז השלטון המקומי, הודיע ארגון המורים על קיום עיצומים, החל מיום 10.03.2024, במסגרתם לא יימסרו ציונים מכל סוג שהוא, לכל גורם שהוא. כמו כן, בהודעה נוספת שיצאה מטעם ארגון המורים ביום 14.3.2024, הכריז ארגון המורים על החרפת העיצומים החל מיום 17.03.2024, במסגרתם "מורים ומנהלים לא יקיימו כל פעילות מכל סוג שהוא עם תלמידים או הורים או ללא תלמידים לאחר תום יום הלימודים בשעה 15:30".
במסגרת הבהרות שהוצאו ע"י יו"ר המחלקה הפרופסיונלית בארגון המורים, ביום 21.3.2024, חודדו ההנחיות למורים כדלקמן:

- אין לקיים כל פעילויות לאחר השעה 15:30. מורים שמערכת השעות שלהם מסתיימת לאחר 15:30 מלמדים על פי המערכת.
- אין להעביר כל סוג של ציונים, לרבות הערות מילוליות (ציוני בגרות ציוני מגן וכל ציון אחר) לשום גורם - משרד החינוך, הנהלת ביה"ס, הורים, וכו'.
- ניתן לתת הערכה מילולית בע"פ לתלמיד.
- אין להקליד ציונים למערכת הניהול הבית-ספרית (משוב, סמארט-סקול וכו'), לבעלות, הנהלה, הורים, משרד החינוך וכו'.
- מורים המשמשים כבוחני בגרות חיצוניים מטעם המרכז רשאים לבחון ולהזין את ציוני בחינת הבגרות בשילובית.

בנוסף לאמור, למיטב ידיעתנו, החליט ארגון המורים על הפעלת מנגנון חריגים, במסגרתו בקשות חריגות להימנעות מקיום העיצומים כאמור ייבחנו ע"י ארגון המורים, וככל שיוחלט על החרגה, ניתן יהיה לחרוג מהעיצומים בהתאם להחלטת הארגון.

2. בהתאם להחלטות הממשלה מס' 647 מיום 22.4.80 ומס' 646 מיום 26.5.81, ובהתאם לחוזר הממונה על השכר בעניין אי תשלום שכר בגין שביתה מלאה ותשלום שכר ראוי בגין שביתה חלקית (עיצומים), אשר גם התבקשתם על ידינו, לאחר תחילת העיצומים, להביא, פעם נוספת, לידיעת עובדי ההוראה, עובד המשתתף בשביתה חלקית (עיצומים), יקבל שכר חלקי בלבד (שכר ראוי) עבור העבודה שביצע בפועל. יצוין כי החוזר האמור אומץ במסגרת החלטת ממשלה מס' 219 מיום 24.2.2023.

3. עבודת עובד ההוראה כוללת בחובה חלקים שונים המשתלבים יחד לעבודת ההוראה הנדרשת ממנו. בעקבות העיצומים כאמור לעיל, חלקים חשובים מעבודת ההוראה, שהם בעלי משמעות פדגוגית

- ואשר מהווים חלק בלתי נפרד מהפעילות החינוכית ומעבודת ההוראה לה נדרש עובד ההוראה, לא מבוצעים, וכתוצאה מכך, עבודתו כעובד הוראה נפגמת ומבוצעת על ידו באופן חלקי.
4. כך, מטרה מרכזית בחטיבה העליונה היא קיום תהליך לימודי אשר בסיומו יוכל תלמיד לגשת בהצלחה לבחינות הבגרות. קבלת ציון ובמועדו היא אבן דרך משמעותית מאוד בתהליך זה על אחת כמה וכמה, ציון שמהווה חלק מציון הבגרות הכולל של התלמיד. סיכומו של התהליך בא לידי ביטוי בציון ההגשה (מגן). הציונים לאורך הדרך מהווים אינדיקציה חשובה לעובד ההוראה ולתלמיד בתוך התהליך ומאפשרים לתלמיד לקבל החלטות מושכלות בכלכל צעדיו לקראת מבחן הבגרות. בתוך כך, בחינת המתכונת גם מהווה מעין "חזרה גנרלית" לפני בחינת הבגרות. בהיעדר מכלול ציוני התלמיד השונים במועד, נפגם תהליך הכנת התלמיד לבחינת הבגרות.
- כמו כן, עיכוב בהזנת ציוני המגן עלול לגרום עיכוב בפרסום ציוני הבגרות על כל המשתמע מכך.
5. לא נסתר מעינינו, כי במסגרת ההכרזה על הסכסוך נקבע כי ניתן לתת לתלמידים הערכה מילולית ויתכן שישנם עובדי הוראה שעשו זאת. יחד עם זאת, אין לדעת מה מתבצע בפועל בהקשר זה ובמיוחד שעה שבמסגרת ההבהרות שהוציא ארגון המורים ביום 21.3.2024 צוין כי "אין להעביר כל סוג של ציון, לרבות הערות מילוליות...". בכל מקרה אנו סבורים כי אין תחליף למתן ציון מספרי במועדו לתלמיד בחטיבה העליונה.
6. חלק חשוב נוסף מעבודת עובד ההוראה בא לידי ביטוי בטיולים ובפעילויות בית ספריות נוספות כגון אסיפות הורים וכיוצא בזה.
- א. בכל הנוגע לטיולים, הרי שלהם תכליות חינוכיות משמעותיות, כמפורט בחוזר המנכ"ל מיום 08.09.2022¹ שכותרתו "טיולים ופעילויות חוץ-בית ספריות במערכת החינוך – (היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים)". תכליות חינוכיות אלו אינן מתגשמות בשעה שטיולים אינם מתקיימים או מתקיימים במתכונת חלקית. בית הספר ועובדי ההוראה מהווים גם מרכז להתפתחות חברתית המשפיע על רווחתם הנפשית של תלמידים. עניין המקבל משנה תוקף וחשיבות בהתייחס לקבוצת התלמידים המצויים כיום בחטיבות העליונות ואשר חוו את תקופת הקורונה המשמעותית, ועתה מתמודדים עם ההשלכות המשמעותיות של המלחמה בה מצויה מדינת ישראל. דחיית הטיולים משמעה כי הפעילות החינוכית הנדרשת בעת הזו אינה מתבצעת במלואה, וביצועה, גם אם יתקיים בפועל במועד מאוחר יותר ובשיהוי, לא יהיה בו כדי להשלים את התכליות הפדגוגיות שנפגמו מאי ביצוע מלוא עבודת עובד ההוראה בזמנה. זאת בפרט לאור העובדה כי לאור המורכבות שבארגון טיול, ונוכח אילוצים כגון מועדי בחינות בגרות וכדומה, פעילות זו במקרים רבים אף לא תוכל להתבצע במועד מאוחר יותר בהמשך שנת הלימודים.
- ב. בכל הנוגע לפעילויות בית ספריות נוספות כגון אסיפות הורים, הרי שאלו, על פי חוזר מנכ"ל משרד החינוך מ-17.05.1996, נועדו למפגש אישי של ההורים עם מחנך הכיתה לגבי מצבו של התלמיד מבחינה לימודית, חברתית והתפתחות אישית, וככל שאינן מתבצעות, אין אפשרות שעובד ההוראה ימלא את מלוא תפקידו. ביצוע אסיפת הורים במועד מאוחר יותר לא מאפשר לתלמיד ולהוריו משך זמן מספק על מנת להפנים את התייחסות עובד ההוראה למצבו של התלמיד ובכך עובד ההוראה אינו משלים את העבודה החינוכית אליה הוא נדרש.
7. לאור האמור, יש לשלם לעובדי ההוראה, אשר נקטו בעיצומים כאמור (להלן: "העובדים"), שכר ראוי בגין אותם ימים בהם נקטו בעיצומים, כאשר אופן חישוב השכר הראוי שישולם לעובד ההוראה בגין עבודתו ייקבע בצורה שבה לכל פעולה שלא מבוצעת, כפי שיפורט להלן, הוגדר ערך כלכלי מסוים אותו יש להפחית מהשכר שהיה משולם לעובד ההוראה לו ביצע את מלוא היקף העבודה הנדרשת ממנו, והכל כמפורט להלן:
- 7.1. אי מתן ציון מגן - 5% בגין כל כיתה אשר לא נמסר לתלמידיה, או דווח כנדרש, ציון המגן.
- 7.2. אי מתן ציון בבחינת מתכונת - 3% בגין כל כיתה אשר לא נמסר לתלמידיה, או דווח כנדרש, הציון בבחינת המתכונת.

¹ https://apps.education.gov.il/mankal/horaa.aspx?siduri=450#_Toc256000103

- 7.3. אי מסירת ציונים המהווים חלק מציון המגן שאינם ציוני מתכונת (לרבות בגין הערכה חלופית) - 2% בגין כל כיתה אשר לא נמסר לתלמידה, או דווח כנדרש, הציון.
- 7.4. אי מסירת ציונים שאינם מהווים חלק מציון המגן או שאינם מבחני מתכונת - 1% בגין כל כיתה אשר לא נמסר לתלמידה, או דווח כנדרש, הציון בבחינה.
- 7.5. ביטולי טיולים – בגין כל טיול שאליו עובד הוראה היה אמור לצאת אך לא יצא עקב העיצומים - 2.5%.
- 7.6. אי קיום אסיפות הורים - בגין כל אסיפת הורים שלא קוימה עבור כיתה מסוימת - 2.5%.
- 7.7. אי קיום פעילויות אחרות - בגין כל פעילות שלא קוימה ואשר עובד ההוראה לא השתתף בה עקב העיצומים - 2.5%.
- 7.8. יובהר, כי על מנת לצמצם את ההפחתה בשכר החודשי ככל הניתן השכר הראוי יחושב וישולם בהתאם לביצוע או אי ביצוע של הפעולות המפורטות מעלה על-ידי כל עובד באופן פרטני, בחודש הרלוונטי. ואולם, אין בשיעורי ההפחתה אשר פורטו לעיל, כדי לשקף את הפגיעה המלאה בעבודת עובד ההוראה הנובעת מאי ביצוע הפעולות המהוות חלק מתהליך הנמשך על פני שנת הלימודים המלאה ולעיתים אף על מספר שנות לימודים. בין היתר בשל אותו טעם, אנו קובעים, כי סך ההפחתה הכולל לחודש משכורת אשר בוצעו בו עיצומים, עבור עובד הוראה, כמפורט בסעיפים 6.1 - 6.7 לעיל, לא יעלה על 15%.
- 7.9. כמו כן, ההפחתה תבוצע בשלב זה בגין כל חודש בו נדרשה עבודת עובד ההוראה ולא בוצעה בפועל כמפורט לעיל, החל מיום תחילת העיצומים. בנוגע למקרים בהם עקב התמשכות העיצומים נוצרה (או תיווצר) פגיעה בעבודת המורה אף בחודש העוקב לחודש בו הייתה אמורה להיות מבוצעת העבודה, תצא הנחייה משלימה.
- 7.10. את אחוזי ההפחתה יש לחשב מהשכר המהווה בסיס לחישוב ערך שעה, כפי שהיה אמור להיות משולם לעובד ההוראה בחודש בו ננקטו העיצומים.
8. אגף השכר ער לכך שאנחנו מצויים בתקופה מורכבת ומאתגרת לכלל הציבור ובכלל זה לציבור עובדי ההוראה בחטיבות העליונות וכי עומדים אנו לקראת חג הפסח. יחד עם זאת, לא ניתן לשלם לעובדי הוראה שכר בגין עבודה שאינה מבוצעת בפועל על כל המשמעויות הכרוכות בכך כאמור לעיל. לאור האמור, הנחייתנו זו מפורסמת כעת, מתוך מטרה שתשלום השכר הראוי, בגין התקופה בה ננקטו עיצומים, יתבצע החל ממשכורת חודש מאי המשולמת החל מיום 1.6.2024 (לאחר חג הפסח).
9. כפי שכבר הודע, כל תשלום ששולם לעובדים בגין התקופה שמאז תחילת העיצומים ועד לביצוע תשלום השכר הראוי הוא בגדר מקדמה. מובהר, למען הסר ספק, כי ההנחיה המפורטת במכתב זה מתייחסת לשכר המשולם בגין התקופה שמתחילת העיצומים ואילך, ולפיכך, בגין התקופה שעד למועד ביצוע תשלום השכר הראוי, יש לבצע קיזוז מסכום המקדמות, ששולמו כאמור לעיל, במשכורת חודש מאי, המשולמת בחודש יוני, ולכל המאוחר במשכורת חודש יוני, המשולמת בחודש יולי.
10. יש לציין בבירור את סכום ההפחתה בתלוש השכר של כל עובד הוראה, בשל העיצומים שננקטו, תחת כותרת "שכר ראוי".

בכבוד רב,

אפי מלכין

העתקים:

מר בצלאל סמוטריץ' – שר האוצר
מר יואב קיש - שר החינוך
עו"ד שלומי הייזלר – מנכ"ל משרד האוצר
מר חיים ביבס - יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית מודיעין מכבים רעות
מר מאיר שמעוני – מנכ"ל משרד החינוך
מר אלי ביתן – סגן בכיר לחשב הכללי
מר אוהד אלקבץ – סגן בכיר לממונה על השכר, משרד האוצר
עו"ד רבקה ראבילוב, עו"ד - סגנית היועץ המשפטי, משרד האוצר
מר אבי פרץ – נציג שלוש הערים הגדולות
מר שי חג'ג' – יו"ר מרכז השלטון האזורי

